

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Бібліотека



Вчені-медики
НМУ імені О. О. Богомольця:
ювілеї 2026 року
Календар знаменних і пам'ятних дат



Київ 2025

УДК 61(092)(059)
В 91

Матеріал підготували:

Папуша Л. В.
Медяник Л. С.
Клюшніченко О. В.
Гржимайло Л. О.

Відповідальна за випуск:

Папуша Л. В.

Вчені-медики НМУ імені О. О. Богомольця: ювілеї 2026 року : календар знаменних і пам'ятних дат / [уклад.: Папуша Л. В., Медяник Л. С., Клюшніченко О. В., Гржимайло Л. О. ; відпов. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2025. – 20 с.

Календар знаменних і пам'ятних дат присвячений ювілейним датам вчених-медиків Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. Видання підготовлено на основі «Енциклопедії Сучасної України», «Біографічного словника завідувачів кафедр та професорів від медичного факультету Університету Св. Володимира до Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. 1841-2011».

СІЧЕНЬ



05.01. – 90 років від дня народження **Никули Тараса Денисовича** (05.01.1936–06.06.2019), вченого, лікаря-терапевта, нефролога, доктора медичних наук (1984), професора (1988), дійсного члена АН ВШ України (1996), АН України (2004), Нью-Йоркської академії наук, завідувача кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб № 2 (1988–2014), проректора, заступника проректора з навчальної та наукової роботи (1986–1997), заслуженого діяча науки і техніки України (2003), лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки (2009).



12.01. – 90 років від дня народження **Тишка Федора Олексійовича** (н. 12.01.1936), відомого лікаря-оториноларинголога, хірурга, доктора медичних наук (1981), професора (1986), академіка АН ВШ України (1993), її віце-президента (1994–1999, з 2004 р.), заслуженого діяча науки і техніки України (1997), лауреата Державної премії Української РСР (1979), професора кафедри оториноларингології, декана з виробничої практики (з 1986 р.), директора Київського міського Центру реконструктивно-відновлювальної та пластичної хірургії ЛОР-органів та суміжних областей голови і шії, винахідника СРСР.



13.01. – 150 років від дня народження **Гаккебуша Валентина Михайловича** (13.01.1876–17.10.1931), лікаря-психіатра, доктора медицини, професора, завідувача кафедри психіатрії (1925-1931), одного з організаторів і керівників Київського психоневрологічного інституту (1927), водночас організатора психіатричної клініки і директора Київського психоневрологічного інституту (нині Інститут нейрохірургії АМНУ (з 1927 р).



13.01. – 175 років від дня народження **Образцова Василя Парменовича** (13.01.1851–27.12.1920), лікаря-терапевта, доктора медицини (1880), екстраординарного (1893), ординарного (1902), заслуженого ординарного професора (1916), завідувача кафедри спеціальної патології і терапії (1893-1903), завідувача кафедри факультетської терапевтичної клініки (1904-1918) Університету Св. Володимира, засновника Київської терапевтичної школи, дійсного статського радника (1909).



17.01. – 140 років від дня народження **Мар'яшевої Ганни Мартинівни** (17.01.1886–1955), мікробіолога, кандидата медичних наук (1935), доцента, завідувача кафедри мікробіології лікувального факультету Київського медичного інституту (1931–1945).



18.01. – 135 років від дня народження **Новика Ісаака Йосиповича** (18.01.1891–01.12.1968), лікаря-стоматолога, доктора медичних наук (1953), професора (1954), завідувача кафедри терапевтичної стоматології (з 1947 р.), завідувача однойменної кафедри Київського медичного інституту, організатора і першого голову Українського товариства стоматологів (1956–1962), учасника Другої світової війни.



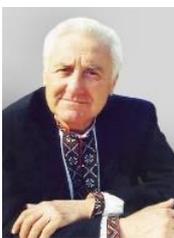
19.01. – 140 років від дня народження **Губерґріца Макса Мойсейовича** (19.01.1886–06.05.1951), вченого і клініциста, лікаря-терапевта, доктора медицини (1917), професора (1917), академіка АН Української РСР (1948), заслуженого діяча науки Української РСР (1935), завідувача кафедри і клініки пропедевтики внутрішніх хвороб (1928–1951).



21.01. – 130 років від дня народження **Шахбазяна Гайка Хачатуровича** (21.01.1896–10.09.1982), вченого, лікаря-гігієніста, доктора медичних наук (1949), професора (1950), член-кореспондента АМН СРСР (з 1957 р.), директора Київського НДІ гігієни праці і профзахворювань (1939-1941, 1946-1952), завідувача кафедри гігієни праці Київського стоматологічного інституту (1932-1941), завідувача кафедри гігієни праці (1952–1972), наукового консультанта кафедри (1972–1979), заслуженого діяча науки Української РСР.



26.01.– 90 років від дня народження **Шелюженка Анатолія Олексійовича** (н. 26.01.1936), лікаря-дерматолога, фахівця з організації охорони здоров'я, доктора медичних наук (1972), професора (1974), професора кафедри соціальної гігієни і організації охорони здоров'я по підвищенню кваліфікації керівних кадрів охорони здоров'я Університету (1987-1993), завідувача цієї ж кафедри (1993-2000).



29.01. – 90 років від дня народження **Волоха Дмитра Степановича** (29.01.1936–07.12.2020), вченого, лікаря-фармацевта, доктора фармацевтичних наук (1991), професора, академіка Міжнародної академії інформатизації при ООН (1995), першого декана фармацевтичного факультету (1996–2005), завідувача кафедри організації та економіки фармації (з 1997 р.), начальника Головного аптечного управління МОЗ України (1979–1992), заслуженого працівника охорони здоров'я України (1977).

ЛЮТИЙ



01.02. – 170 років від дня народження **Ломинського Федора Івановича** (01.02.1856–30.11.1927), гістолога, доктора медицини (1891), екстраординарного (1906), ординарного професора (1911), завідувача кафедри гістології і ембріології Університету Св. Володимира (1906–1924) Київського медичного інституту (1921–1924).



26.02. – 115 років від дня народження **Богомольця Олега Олександровича** (26.02.1911–01.05.1991), вченого, патофізіолога, член-кореспондента АН СРСР і АН Української РСР (1964), доктора медичних наук (1944), професора (1945), заслуженого діяча науки і техніки Української РСР (1969), лауреата премії імені Олександра Богомольця АН Української РСР (1971).

БЕРЕЗЕНЬ

03.03. – 100 років від дня народження **Наливайка Дмитра Георгійовича** (03.03.1926–02.01.1996), фізіолога, доктора медичних наук (1975), професора, завідувача кафедри нормальної фізіології (1982–1987), професора кафедри (з 1987 р.).



06.03. – 105 років від дня народження **Коваленко Василіси Степанівни** (06.03.1921–13.09.1992), лікаря-стоматолога, доктора медичних наук (1971), професора (1976), професора кафедри хірургічної стоматології (1969–1986), декана стоматологічного факультету (1959–1962, 1971–1985).



08.03. – 85 років від дня народження **Горчакової Надії Олександрівни** (н. 08.03.1941), фармаколога, доктора медичних наук (1987), професора кафедри фармакології та клінічної фармакології (з 1990 р.), голову експертної комісії Державного фармакологічного центру МОЗ України (з 1991 р.), лауреата Державної премії Української РСР (1986), члена апробаційних рад «Фармація».



16.03. – 85 років від дня народження **Дранніка Георгія Миколайовича** (16.03.1941–21.05.2024), лікаря-імунолога, алерголога, доктора медичних наук (1980), професора (1986), засновника та першого завідувача кафедри клінічної імунології та алергології з курсом дитячої клінічної імунології (1994–2012), завідувача лабораторії імунології Інституту урології НАМН України (1982), керівника Українського центру клінічної імунології МОЗ та АМН України (1987), головного спеціаліста МОЗ України з питань клінічної та лабораторної імунології (1992–2004), голови Проблемної комісії МОЗ та НАМН України «Клінічна імунологія та алергологія» (2001–2010), члена Президії Вченої медичної ради

МОЗ України, експерта Фармкомітету МОЗ України (1995), лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки (2018).

КВІТЕНЬ



06.04 – 190 років від дня народження **Скліфосовського Миколи Васильовича** (06.04.1836–13.12.1904), лікаря-хірурга, доктора медицини (1863), екстраординарного професора, завідувача хірургічною госпітальною клінікою Університету Св. Володимира (1870), ординарного професора, завідувача кафедри хірургічної патології і терапії Санкт-Петербурзької медико-хірургічної академії (1871–1880), завідувача кафедри і директора факультетської клініки Імператорського Московського університету (1880–1893) та його Почесного члена (1899), професора і директора Імператорського Санкт-Петербурзького клінічного інституту удосконалення лікарів (1893–1900).



14.04. – 130 років від дня народження **Заркевича Миколи Федоровича** (14.04.1896–1985), видатного рентгенолога та радіолога, кандидата медичних наук (1942), доцента (1948), полковника медичної служби, завідувача доцентури з рентгенології, організатора і керівника кафедри рентгенології та медичної радіології (1944–1963), головного радіолога МОЗ Української РСР (1956–1963), одного із фундаторів та організаторів вітчизняної рентгенорадіології.



16.04 – 105 років від дня народження **Позмогова Анатолія Івановича** (16.04.1921–29.05.2004), лікаря-радіолога, рентгенолога і онколога, доктора медичних наук (1962), професора (1963), заслуженого діяча науки Української РСР (1979), завідувача кафедри рентгенології і радіології (1963–1966), проректора з наукової роботи (1963), директора Київського НДІ рентгено-радіологічного й онкологічного інституту і водночас керівника відділу променевої діагностики (1971–1987), наукового консультанта інституту (1987–2004), головного рентгенолога МОЗ України.



19.04. – 100 років від дня народження **Андрущук Аліси Панасівни** (19.04.1926–30.12.2009), лікаря-педіатра, доктора медичних наук (1967), професора (1969), заслуженого діяча науки України (1986), завідувача кафедри педіатрії лікувального факультету (1971-1991), професора цієї ж кафедри Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (з 1991 р.), учасниці Другої світової війни.



21.04. – 145 років від дня народження **Вербицького Федора Васильовича** (21.04.1881–04.05.1971), лікаря-терапевта, бактеріолога, доктора медицини (1906), екстраординарного (1911), ординарного (1913) професора, завідувача кафедри лікарської діагностики з пропедевтичною клінікою (1914–1917), завідувача факультетської терапевтичної клініки (1918–1919) Імператорського Університету Св. Володимира.



25.04. – 60 років від дня народження **Колосовича Ігоря Володимировича** (н. 25.04.1966), лікаря-хірурга, доктора медичних наук (2003), професора (2013), завідувача кафедри хірургії № 2, академіка Української академії наук (2023), лауреата премії НАН України для молодих учених по відділенню біохімії, фізіології і молекулярної біології (2001).

ТРАВЕНЬ



02.05. – 210 років від дня народження **Матвєєва Олександра Павловича** (02.05.1816–04.06.1882), лікаря-акушера-гінеколога, доктора медицини (1847), екстраординарного професора (1847), ординарного професора (1848), заслуженого ординарного професора (1869), організатора і директора першої акушерсько-гінекологічної клініки, завідувача кафедри акушерства, жіночих і дитячих хвороб (1844–1882), декана медичного факультету (1862–1865), проректора (1865, 1872–1875), ректора (1865–1871, 1875–1878) Університету Св. Володимира.



14.05. – 115 років від дня народження **Бакшеєва Миколи Сергійовича** (14.05.1911–03.10.1974), лікаря-акушера-гінеколога, доктора медичних наук (1952), професора (1952), член-кореспондента АМН СРСР (1966), завідувача кафедри акушерства і гінекології № 1 (1959–1974), головного акушера-гінеколога МОЗ Української РСР (1959–1974).



18.05. – 105 років від дня народження **Мілька Василя Івановича** (18.05.1921–03.02.1998), вченого, лікаря-рентгенолога, доктора медичних наук (1971), професора (1972), заслуженого працівника вищої школи УРСР (1979), лауреата Державної премії Української РСР (1986), ректора Київського медичного інституту (1966–1970), завідувача кафедри рентгенології і радіології (1966–1990), професора кафедри (1990–1995), професора-консультанта кафедри медичної радіології з курсами рентгенології та радіаційної медицини (1995–1998), учасника Другої світової війни.



22.05. – 100 років від дня народження **Пилипчука Миколи Степановича** (22.05.1926–21.07.1996), лікаря-фтизіатра, клініциста і педагога, доктора медичних наук (1963), професора (1964), заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України (1977), академіка АН ВШ України, завідувача кафедри фтизіатрії та пульмонології (1960–1996), проректора з лікувальної роботи (1965–1970).



29.05. – 145 років від дня народження **Чайки Андроника Архиповича** (29.05.1881–19.07.1968), відомого лікаря-уролога, хірурга, генерал-майора медичної служби (1943), доктора медицини (1914), професора (1928), завідувача кафедри урології (1929–1941, 1945–1961), заслуженого діяча науки Української РСР (1947).



30.05. – 105 років від дня народження **Соколовської Галини Григорівни** (30.05.1921–05.07.1979), лікаря-інфекціоніста, епідеміолога, доктора медичних наук (1973), професора кафедри епідеміології (1974–1979).

ЧЕРВЕНЬ



03.06. – 100 років від дня народження **Ситника Костянтина Меркурійовича** (03.06.1926–22.07.2017), ботаніка, фізіолога рослин, еколога, академіка АН Української РСР (1973), доктора біологічних наук (1966), професора (1967), лауреата Державної премії Української РСР (1979), Державної премії СРСР (1984), директора Інституту ботаніки АН Української РСР (1970), завідувача кафедри біології (1989–1991).



05.06. – 100 років від дня народження **Дольницького Олега Володимировича** (05.06.1926–15.02.2013), фахівця у галузі дитячої хірургії, лікаря-ортопеда-травматолога, хірурга, мікрохірурга, доктора медичних наук (1968), професора (1976), засновника Київської школи дитячих мікрохірургів (1964), лауреата Державної премії в галузі науки і техніки (1996), професора кафедри хірургії та ортопедії дитячого віку (з 1976 р.).



06.06. – 170 років від дня народження **Орлова Володимира Дмитровича** (06.06.1856–06.07.1915), лікаря-гігієніста, доктора медицини (1886), заслуженого ординарного професора, завідувач кафедри гігієни медичної поліції, медичної географії і статистики (1893–1914).



16.06. – 100 років від дня народження **Танасієнка Івана Денисовича** (16.06.1926–27.03.1998), лікаря-хірурга, доктора медичних наук (1973), професора (1975), заслуженого діяча науки Української РСР, лауреата Державної премії Української РСР (1988), завідувача кафедри хірургії медико-профілактичного факультету з курсом воєнно-польової хірургії, нині кафедра загальної хірургії № 2 з курсом воєнно-польової хірургії (1974–1994), декана лікувального факультету (1972–1976).



18.06. – 145 років від дня народження **Пучківського Олександра Митрофановича** (18.06.1881–14.12.1937), лікаря-оториноларинголога, доктора медицини (1911), професора (1920), першого професора з оториноларингології Одеського та Київського медичних інститутів, засновника і першого керівника кафедри оториноларингології Київського медичного інституту (1921–1937). Жертва сталінського терору.



26.06. – 65 років від дня народження **Савичука Олександра Васильовича** (н. 26.06.1961), лікаря-стоматолога, доктора медичних наук (2004), професора, завідувача кафедри дитячої терапевтичної стоматології та профілактики стоматологічних захворювань (з 2010 р.), декана факультету по роботі з іноземними студентами (2010–2016), члена Вченої ради Університету, члена спеціалізованої Вченої ради Д 26.003.05, члена Вченої ради стоматологічного факультету, члена спеціалізованої Вченої ради при ВДНЗ «Українська медична стоматологічна академія».



29.06. – 75 років від дня народження **Чайковського Юрія Богдановича** (29.06.1951–03.03.2022), відомого вченого у галузі гістології, морфології, доктора медичних наук (1989), професора (1993), завідувача кафедри гістології та ембріології (1992–2022), член-кореспондента НАМН України (2003), заслуженого діяча науки і техніки України (2001), лауреата Державної премії України (1996), лауреата Премії імені В. П. Комісаренка НАН України (2010), лауреата премії АМН України (2001).

ЛИПЕНЬ



04.07. – 135 років від дня народження **Ищенка Івана Миколайовича** (04.07.1891–22 .11.1975), видатного лікаря-хірурга і клініциста, доктора медичних наук (1941), професора (1944), член-кореспондента АН УРСР (1945), заслуженого діяча науки Української РСР (1942), генерал-майора медичної служби, завідувача кафедри загальної хірургії (1944–1955), кафедри факультетської хірургії (1955–1968), професора-консультанта (1968–1975).



05.07. – 85 років від дня народження **Бурки Анатолія Олексійовича** (н. 05.07.1941), лікаря-хірурга, доктора медичних наук (1984), професора (1990), професора кафедри госпітальної хірургії (1990–1998), професора кафедри госпітальної хірургії № 2 з курсом грудної і судинної хірургії (з вересня 1998 р.), одночасно, заступник декана з наукової роботи 2-го лікувального факультету (1981–1985, заслуженого лікаря України (2004).



09.07. – 145 років від дня народження **Удовенка Володимира Васильовича** (09.07.1881–08.12.1937), лікаря-гігієніста, доктора медицини, професора, завідувача кафедри загальної гігієни Київського медичного інституту (1923–1929), голову комісії з українізації при Інституті, дійсного члена науково-дослідної кафедри теоретичної медицини ВУАН (з 1928 р.).



11.07. – 70 років від дня народження **Соколової Лариси Іванівни** (н. 11.07.1956), лікаря-невропатолога, доктора медичних наук (1998), професора, завідувача кафедри неврології (2011–2022), професора кафедри (з 2022 р.), голови правління ГО «Академія практикуючих неврологів», консультанта Державної служби санітарної авіації при МОЗ України, члена Європейського неврологічного товариства.

12.07.– 190 років від дня народження **Дибковського Володимира Івановича** (12.07.1836–12.06.1870), лікаря-фармаколога, одного з основоположників вітчизняної фармакології, видатного представника експериментально-фізіологічного напрямку в фармакології, доктора медицини (1861), ординарного професора, професора кафедри фармакології і загальної терапії Київського університету Св. Володимира (1868), завідувача кафедри фармакології Київського університету Св. Володимира (1868–1870).



14.07. – 115 років від дня народження **Шамрая Євгена Федоровича** (14.07.1911–04.07.1980), відомого вченого, біохіміка, доктора біологічних наук (1952), професора (1955), заслуженого діяча науки Української РСР, завідувача кафедри біохімії (1954–1976), декана лікувального факультету (1954–1957), виконувача обов'язків ректора Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця (1956–1957).



17.07. – 60 років від дня народження **Кривопустова Сергія Петровича** (н. 17.07.1966), лікаря-педіатра, доктора медичних наук (1998), професора (2004), завідувача науково-дослідного сектору (1999–2003), професора кафедри педіатрії № 2 (з 2003 р.), заслуженого лікаря України (2016), члена бюро Правління Асоціації педіатрів України.



20.07. – 215 років від дня народження **Каравасва Володимира Опанасовича** (20.07.1811–15.03.1892), видатного лікаря-хірурга, доктора медицини і хірургії (1838), екстраординарного (1840), ординарного професора (1842), заслуженого ординарного професора оперативної хірургії (1865), одного з організаторів і першого декана медичного факультету (1843–1847), засновника і керівника факультетської хірургічної клініки (1844–1882)

Університету Св. Володимира, почесного члена Імператорського Університету Св. Володимира (1881).

СЕРПЕНЬ



04.08. – 195 років від дня народження **Томси Володимира Богумиловича** (04.08.1831–04.04.1895), лікаря-фізіолога, доктора медицини (1854), доктора хірургії (1859), екстраординарного (1865), ординарного (1867) професора, завідувача кафедри фізіології (1865–1884), декана медичного факультету (1883-1884) Університету Св. Володимира, засновника першої фізіологічної лабораторії в Києві, дійсного статського радника (1882).



07.08 – 190 років від дня народження **Хржонщевського Никанора Адамовича** (07.08.1836–01.09.1906), патолога і гістолога, доктора медицини (1859), ординарного професора (1868), засновника і першого завідувача кафедри загальної патології (1868–1887), декана медичного факультету (1869–1872) Університету Св. Володимира.



09.08. – 75 років від дня народження **Войцеховського Валерія Григоровича** (09.08.1951–22.04.2025), видатного імунолога та мікробіолога, доктора медичних наук (2004), професора (2004), професора кафедри мікробіології та паразитології з основами імунології, академіка НАН ВО України, секретаря спеціалізованої Вченої ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій за спеціальностями «Соціальна медицина», «Гігієна та професійна патологія», «Мікробіологія», «Вірусологія», члена Вченої ради медичного факультету №4, Вченої ради Навчально-наукового інституту громадського здоров'я та профілактичної медицини НМУ.



17.08. – 215 років від дня народження **Мірама Едуарда Ернестовича** (17.08.1811–05.04.1887), фізіолога і анатома, хірурга, доктора медицини (1842), екстраординарного (1842), ординарного (1843) професора, організатора і завідувача кафедри фізіології (1842–1862), декана медичного факультету (1854–1857, 1857– 1862) Університету Св. Володимира.



20.08. – 105 років від дня народження **Скрипниченка Дмитра Федоровича** (20.08.1921–18.09.1994), вченого, лікаря-хірурга, доктора медичних наук (1956), професора (1957), завідувача кафедри хірургії стоматологічного факультету (1960–1964), завідувача кафедри хірургії № 1 Інституту удосконалення лікарів (1964–1988), члена Міжнародної асоціації хірургів, головного хірурга МОЗ Української РСР (1959).



28.08. – 180 років від дня народження **Морозова Павла Івановича** (28.08.1846–09.12.1927), лікаря-хірурга, доктора медицини (1875), ординарного професора (1886), заслуженого ординарного професора (1902), першого завідувача кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії (1886–1910, 1917–1922) Університету Св. Володимира (з 1921 р.) Київського медичного інституту.

ВЕРЕСЕНЬ



02.09. – 110 років від дня народження **Сітковського Миколи Борисовича** (02.09.1916–01.08.2003), видатного дитячого лікаря-хірурга, доктора медичних наук (1964), професора (1969), заслуженого діяча науки Української РСР, лауреата Державної премії УРСР в галузі науки і техніки (1982), завідувача кафедри хірургії і ортопедії дитячого віку (1968–1992), першого декана факультету удосконалення викладачів (1968–1976), головного дитячого хірурга МОЗ України (1969–1995).



10.09. – 65 років від дня народження **Канюри Олександра Андрійовича** (н. 10.09.1961), науковця та громадського діяча, лікаря-стоматолога, доктора медичних наук (2012), професора, професора кафедри ортодонції та пропедевтики ортопедичної стоматології (з 2015 р.), заступника декана стоматологічного факультету (2004–2012), проректора з науково-педагогічної та виховної роботи (з 2018 р.), проректора з науково-педагогічної та лікувальної роботи (з 2020 р.), академіка Української академії наук, заслуженого лікаря України.



10.09. – 80 років від дня народження **Бурлая Валентина Григорівна** (н. 10.09.1946), лікаря-педіатра, доктора медичних наук (2001), професора (2003), професора кафедри педіатрії № 4 (з 2003 р.), одночасно, завідувача кафедри пропедевтики дитячих хвороб (з 1994 р.), професора кафедри педіатрії Київського медичного інституту Української асоціації народної медицини (з 2001 р.), консультанта Центру вегетативних дисфункцій і міського ревмокардіологічного відділення.



17.09. – 90 років від дня народження **Дроботуна Володимира Яковича** (17.09.1936–09.07.1993), лікаря-ортопеда-травматолога, доктора медичних наук (1981), професора кафедри ортопедії і травматології (з 1982 р.), декана факультету підвищення кваліфікації викладачів (1990-1993).



22.09. – 65 років від дня народження **Храпача Василя Васильовича** (н. 22.09.1961), лікаря-хірурга пластичної та реконструктивної хірургії, доктора медичних наук (2007), професора (2008), професора кафедри хірургії № 4, завідувача кафедри пластичної та реконструктивної хірургії післядипломної освіти (з 2019 р.), дійсного члена "Общества пластических, реконструктивных и эстетических хирургов" (ОПРЭХ), члена Міжнародної конфедерації пластичних та реконструктивних хірургів (IPRAS), члена правління Всеукраїнської асоціації пластичних, реконструктивних, естетичних хірургів.



24.09. – 105 років від дня народження **Кречковського Євгена Олександровича** (24.09.1921—19.05.1999), лікаря-гігієніста, доктора медичних наук (1980), завідувача Центральної науково-дослідної лабораторії (1967–1986), учасника Другої світової війни.



25.09. – 155 років від дня народження **Епштейна Давида Яковича** (25.09.1871–05.07.1946), лікаря-фтизіатра, пульмонолога, доктора медичних наук (1925), професора (1940), завідувача кафедри туберкульозу (1929–1946).



26.09. – 65 років від дня народження **Волосовця Олександра Петровича** (н. 26.09.1961), лікаря-педіатра, вченого в галузі дитячої кардіології, організатора вищої медичної освіти та науки в Україні, доктора медичних наук (1998), професора (2000), завідувача кафедри педіатрії № 2 (з 1997 р.), головного дитячого кардіоревматолога МОЗ України (1997-2017), член-кореспондента НАМН України (2010), лауреата Української премії імені доктора Г. Г. Рекевега (2005), заслуженого діяча науки і техніки України (2009), Віце-Президента Асоціації педіатрів України (з 2021 р.).



27.09. – 115 років від дня народження **Голігорського Соломона Давидовича** (27.09.1911–11.07.1985), лікаря-уролога, доктора медичних наук (1961), професора (1964), заслуженого діяча науки Молдавської РСР (1966), завідувача кафедри урології (1966–1968, 1970–1979).

ЖОВТЕНЬ

03.10. – 120 років від дня народження **Хороша Івана Дмитровича** (03.10.1906–03.04.1985), лікаря-гігієніста, доктора медичних наук (1966), професора (1966), завідувача кафедри соціальної гігієни й організації охорони здоров'я (1961–1972), професора-консультанта (1972–1979), декана санітарно-гігієнічного факультету (1965–1968).



04.10. – 90 років від дня народження **Чекмана Івана Сергійовича** (04.10.1936–26.10.2019), лікаря-фармаколога, доктора медичних наук (1973), професора (1976), член-кореспондента НАН (1991) і АМН України (1993), академіка Академії наук вищої школи (1995), академіка Нью-Йоркської академії наук (1994), заслуженого діяча науки і техніки України (1999), лауреата Державної премії України (1986), завідувача кафедри фармакології та клінічної фармакології НМУ імені О. О. Богомольця (1982–2014), директора НДІ фармакології і токсикології НАМН України (1987–1991).



05.10. – 70 років від дня народження **Марушка Юрія Володимировича** (н. 05.10.1956), лікаря-педіатра, доктора медичних наук (2001), професора (2002), завідувача кафедри педіатрії № 3 (з 2003 р.), завідувача кафедри педіатрії післядипломної освіти (з 2015 р.), позаштатного консультанта Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, дійсного члена Міжнародної академії наук екології, безпеки людини та природи (2009), члена European Academy of Allergy and Clinical Immunology (з 2019р.), заслуженого лікаря України (2014).



09.10. – 75 років від дня народження **Фліса Петра Семеновича** (н. 09.10.1951), лікаря-стоматолога-ортопеда і ортодонта, доктора медичних наук (1991), професора (1991), завідувача кафедри ортодонції та пропедевтики ортопедичної стоматології (1990–2021), професора цієї ж кафедри (з 2021 р.), засновника Асоціації ортодонтів України (1999), заслуженого діяча науки і техніки України (2003), академіка Української академії наук національного прогресу (1992), академіка Української академії наук (2004).



13.10. – 75 років від дня народження **Яворовського Олександра Петровича** (н. 13.10.1951), лікаря-гігієніста, відомого вченого у галузі профілактичної медицини, доктора медичних наук (1991), професора (1992), академіка НАМН України (2017), лауреата Державної премії України (1997), заслуженого діяча науки і техніки України (2001), лауреата премії НАМН України (2001, 2004, 2009), професора кафедри гігієни праці та професійних хвороб (1991–1993), декана медичного факультету № 4 (1992–2003), проректора з науково-педагогічної роботи (2003–2014), завідувача кафедри гігієни, безпеки праці та професійного здоров'я (з 1993 р.).



16.10. – 210 років від дня народження **Алфер'єва Сергія Петровича** (16.10.1816–12.04.1884), лікаря-терапевта, доктора медицини (1843), екстраординарного професора (1846), ординарного професора (1847), засновника і першого завідувача кафедри спеціальної патології і терапії з госпітальною клінікою (1849–1857), завідувача кафедри терапевтичної клініки з семіотикою (1858–1864), декана медичного факультету (1850–1854), дійсного статського радника (1868).



24.10. – 80 років від дня народження **Ледощука Бориса Олександровича** (н. 24.10.1946), лікаря-гігієніста, епідеміолога, доктора медичних наук (1994), професора (2004), завідувача кафедри соціальної гігієни й організації охорони здоров'я з підвищенням кваліфікації керівних кадрів охорони здоров'я (2003–2010), учасника ліквідації наслідків катастрофи на ЧАЕС.



27.10. – 170 років від дня народження **Оболонського Миколи Олександровича** (27.10.1856–27.03.1913), лікаря, фахівця з судової медицини, доктора медицини (1886), ординарного професора (1889), завідувача кафедри судової медицини (1889–1913), декана медичного факультету (1902–1913) Університету Св. Володимира.

ЛИСТОПАД



08.11. – 110 років від дня народження **Ковальова Михайла Марковича** (08.11.1916–14.04.1990), видатного лікаря-хірурга та організатора охорони здоров'я, доктора медичних наук (1960), професора (1961), завідувача кафедри госпітальної хірургії (1962–1985), професора кафедри (з 1985 р.), одночасно директора НДІ гематології і переливання крові (1971–1972), ректора Чернівецького медичного інституту (1954–1962, нині Буковинської державної медичної академії), заслуженого діяча науки Української РСР (1961), лауреата Державної премії УРСР (1986).



09.11. – 135 років від дня народження **Ельберга Володимира Олександровича** (09.11.1891–22.06.1964), лікаря-терапевта, доктора медичних наук (1928), професора, завідувача кафедри терапії санітарно-гігієнічного факультету (1939–1941, 1945–1959) Київського медичного інституту.



12.11. – 90 років від дня народження **Тяжкої Олександрі Василівни** (н. 12.11.1936), вченого і педагога, лікаря-педіатра, доктора медичних наук (1986), професора (1989), професора кафедри педіатрії лікувального факультету (1989–1991), завідувача кафедри педіатрії № 1 (1991–2016), головного позаштатного дитячого імунолога МОЗ України (1986–1995), співорганізатора цієї служби в Україні, заслуженого лікаря України.



21.11. – 155 років від дня народження **Левитського Михайла Андрійовича** (21.11.1871–07.09.1942), лікаря-офтальмолога і хірурга, доктора медицини (1910), професора (1912), завідувача кафедри очних хвороб (1922–1941), декана лікувального факультету (1922–1926), проректора (1926–1930), одночасно завідувача кафедри офтальмології (1918–1929), директора та першого голови правління, заснованого у 1918 році Клінічного інституту удосконалення лікарів (1918–1922).



22.11. – 155 років від дня народження **Дітерікса Михайла Михайловича** (22.11.1871–12.01.1941), лікаря-хірурга, доктора медицини (1901), ординарного професора (1912), завідувача кафедри загальної хірургічної патології (1912–1919) Університету Св. Володимира, заслуженого діяча науки РРФСР (1940).



23.11. – 80 років від дня народження **Парпалєя Івана Олександровича** (н. 23.11.1946), лікаря-гігієніста, доктора медичних наук (1992), професора (1994), завідувача курсу професійних захворювань кафедри гігієни праці (з 1993 р.), головного профпатолога м. Києва (з 1994 р.), керівника Міського центру профпатології (1997), проректора з гуманітарної освіти та виховання (1994–2002), декана медичного факультету № 4 (2005), заслуженого лікаря України (2000).



26.11. – 130 років від дня народження **Сиротиніна Миколи Миколайовича** (26.11.1896–04.04.1977), патофізіолога, доктора медичних наук (1928) і біологічних наук (1936), професора, член-кореспондента АН УРСР (1939), академіка АМН СРСР (1957), керівника відділу Інституту фізіології імені академіка О. О. Богомольця АН Української РСР (з 1934 р.), одночасно завідувача кафедри патологічної фізіології (1955–1961), заслуженого діяча науки УРСР (1941), лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки (2000, посмертно), премії імені О. Богомольця АН УРСР (1976).

ГРУДЕНЬ



01.12. – 140 років від дня народження **Зюкова Анатолія Матвійовича** (01.12.1886–15.12.1953), видатного лікаря-інфекціоніста, доктора медичних наук (1927), професора (1928), засновника та Першого завідувача кафедри інфекційних хвороб Київського медичного інституту (1927–1953), одночасно завідувача кафедри інфекційних хвороб Клінічного інституту удосконалення лікарів (1934–1941).



15.12. – 85 років від дня народження **Максименка Сергія Дмитровича** (15.12.1941–27.07.2025), вченого, лікаря-психолога, доктора психологічних наук (1991), професора (1992), академіка НАПН України (з 1995 р.), директора Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України (1997–2023), засновника української наукової школи генетичної психології, заслуженого діяча науки і техніки України (2000), лауреата Державної премії в галузі науки і техніки (2004), завідувача кафедри загальної та медичної психології і педагогіки (1993–2018), засновника та декана медико-психологічного факультету (з 2000 р.), почесного президента Української асоціації лікарів-психологів.



19.12 – 125 років від дня народження **Дудко Миколи Омеляновича** (19.12.1901–21.04.1978), лікаря-хірурга, доктора медичних наук (1943), професора (1945), заслуженого діяча науки УРСР (1957), завідувача кафедри шпитальної хірургії (1944–1961) Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця, учасника Другої світової війни.



19.12. – 130 років від дня народження **Фегісова Миколи Васильовича** (19.12.1896–06.12.1970), лікаря-стоматолога, хірурга, доктора медичних наук (1954), професора (1956), заслуженого діяча науки Молдавської РСР, завідувача кафедри хірургічної стоматології (1953–1961), декана стоматологічного факультету (1953–1954).



20.12. – 55 років від дня народження **Кондратюка Віталія Євгеновича** (н. 20.12.1971), лікаря-терапевта, кардіолога, ревматолога, доктора медичних наук (2010), професора (2011), старшого наукового співробітника за спеціальністю «Кардіологія» (2007), завідувача кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 2 (з 2015 р.), експерта клініко-експертної комісії МОЗ України з кардіології, члена національних асоціацій кардіологів, ревматологів і нейрокардіологів.



23.12. – 150 років від дня народження **Виноградова Василя Васильовича** (23.12.1876–16.06.1927), лікаря-терапевта і гематолога, доктора медицини (1909), професора, завідувача кафедри шпитальної терапії (1919–1927), заступника голови медичної секції ВУАН (1924).



23.12. – 140 років від дня народження **Воронцова Данила Семеновича** (23.12.1886–12.07.1965), фахівця у галузі нейро- та електрофізіології, доктора медицини (1917), професора (1923), академіка АН УРСР (1957), заслуженого діяча науки УРСР (1962), завідувача кафедри нормальної фізіології (1935–1941), засновника української школи електрофізіологів і мембранологів, голови Українського фізіологічного товариства (1960–1965).



25.12. – 70 років від дня народження **Дзюби Олександра Миколайовича** (н. 25.12.1956), лікаря-невролога, психіатра, мануального терапевта, доктора медичних наук (1993), професора (1997), професора кафедри нервових хвороб (з 2004 р.), академіка АН ВО України, першого заступника директора Інституту соціальної судової психіатрії і наркології МОЗ України, завідувача відділенням психоневрології й нейрофізіології (з 2010 р.), президента Асоціації дослідників адикції.

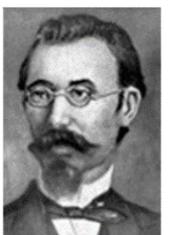


29.12. – 150 років від дня народження **Стражеска Миколи Дмитровича** (29.12.1876–27.06.1952), вченого, клініциста, одного із фундаторів радянської наукової школи терапевтів і кардіологів, доктора медицини (1904), професора (1907), завідувача кафедри факультетської терапії Київського медичного інституту (1929–1952), директора Українського НДІ клінічної медицини (з 1936 р.) (нині – Інститут кардіології імені М. Д. Стражеска НАМН України), академіка АН СРСР (1943), АН Української РСР (1934), АМН СРСР (1944), заслуженого діяча науки УРСР (1934), Героя Соціалістичної Праці (1947).

У 2026 році також виповнюється :



145 років від дня народження **Євменьєва Миколи Васильовича** (1881–1973), лікаря-гігієніста, кандидата медичних наук, доцента, організатора і першого завідувача кафедри комунальної гігієни (1935-1936).



190 років від дня народження **Іванова Олександра Володимировича** (1836–15.10.1880), лікаря-офтальмолога-гістолога, доктора медицини (1867), екстраординарного (1869), ординарного (1875) професора, засновника та першого завідувача кафедри очних хвороб Університету Св. Володимира (1869-1876), статського радника, першого директора головної клініки Київського університету і основоположника патологічної анатомії в офтальмології.

130 років від дня народження **Кабанник Олександр Йосипівни** (1896–02.10.1986), лікаря-невропатолога, психіатра, кандидата медичних наук (1940), директора (ректора) Київського медичного інституту (1932 – 1934), Київського психоневрологічного інституту (1935–1937), доцента кафедри нервових хвороб Університету, учасник Другої світової війни.



165 років від дня народження **Трофімова Миколи Павловича** (1861–1918), лікаря-оториноларинголога, хірурга, доктора медицини (1896), професора (1916), приват-доцента курсу оториноларингології медичного факультету Університету Св. Володимира (з 1903 р.), організатора першої в Україні клініки хвороб вуха, горла і носа та першого завідувача (1906-1918), професора кафедри отіатрії і риноларингології з клінікою Київського жіночого медичного інституту (1916–1918), статського радника.



155 років від дня народження **Шапіро Миколи Йосиповича** (1871–1942), лікаря-стоматолога, одного з фундаторів одонтологічного факультету, професора (1925), завідувача кафедри хірургічної стоматології «оперативного зуболікування» (1920–1931), професора кафедри (з 1939 р.).

195 років від дня народження **Шеффер Олександра Олександровича** (1831–1897), лікаря-фармаколога, фахівця з фізіологічної хімії, доктора медицини (1861), екстраординарного (1861), ординарного професора кафедри загальної терапії і фармакології (1862–1865), професора кафедри медичної хімії та фізики (1865-1886) Університету Св. Володимира, статського радника (1881).

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Бібліотека

Виробничо-практичне видання

Вчені-медики

НМУ імені О. О. Богомольця: ювілеї 2026 року

Календар знаменних та пам'ятних дат

Матеріал підготували:

Людмила Василівна Папуша

Лариса Сергіївна Медяник

Олена Валеріївна Ключніченко

Лілія Олександрівна Гржимайло

Відповідальна за випуск:

Людмила Василівна Папуша

Національний медичний
університет імені О. О. Богомольця

Бібліотека

03057 м. Київ, просп. Берестейський, 36

e-mail: library@nmu.ua

Київ 2025

